



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Johannis Strauchi[i] Jcti Amoenitatum Juris Canonici Semestria duo**

Johannis Strauchi[i] Jcti Amoenitatum Juris Canonici Semestre alterum -  
Cum Indicibus

**Strauch, Johann**

**Jenae, 1674**

Cap. IV. Ad cap. XVI. De offic. Jud. ord.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-10241**

## CAP. IV.

## Ad cap. XVI. De offic. Jud. ord.

## S U M M A R I A.

- |                                   |                              |
|-----------------------------------|------------------------------|
| 1. Monasterium montis Sublasi.    | 7. Cathedraticum.            |
| 2. Corrigitur inscriptio.         | 8. Solidi Lucenses.          |
| 3. Jura Episcopalia quæ dicantur? | 9. Decimatio.                |
| 4. Pœnitentia.                    | 10. Quarta mortuorum.        |
| 5. Synodus.                       | 11. Procuratio Episcoporum.  |
| 6. Synodaticum.                   | 12. Oratoria in Grungis.     |
|                                   | 13. Monumenta Dobrilucensia. |

**I**N capitulo XVI. fit mentio monasterii S. Benedicti montis *Monasteriū*  
Sublasi. Lege Sublasi, ut ex Provinciali MSto Fuxensi refert *montis*  
Cironius. Est in Umbriâ, sub Episcopo Assisensi, in ditioe *Sublasi.*  
ac provinciâ Romanâ. Corrigenda itaque inscriptio & legen- *Corrigitur*  
dum: Assisensi, pro, Assisinatim. Jubetur hoc capitulo Episco- *inscriptio.*  
pus contentus esse juribus Episcopalibus. Inter hæc recensentur, *Jura Episco-*  
canonica obedientia, subjectio, reverentia, institutio, destitutio, *palia quæ*  
correctio, reformatio, censura Ecclesiastica, jurisdictio causarum *dicantur?*  
ad forum Ecclesiæ spectantium, pœnitentia, sacramentorum colla-  
tio, synodus & synodaticum seu cathedratici nomine duo solidi,  
quarta decimationum, ac mortuorum visitatio annua.

Quod attinet pœnitentiam, eam indicere publicè proprium *Pœnitentia.*  
munus est Episcopi & pœnitentes reconciliare & absolvere. *Con-*  
*cil. Carthag. II. can. 3.* Ut chrisma vel reconciliatio pœnitentium  
nec non & puellarum consecratio ab Episcopis non fiat. Conci-  
lium Agathense can. 44. Benedictionem quoque super plebem,  
in Ecclesiâ fundere, aut pœnitentem in Ecclesiâ benedicere Pres-  
bytero non licebit.

Quod attinet synodum, moris antiqui est Episcopum quot- *Synodus.*  
annis diœcesanam synodum cogere, & presbyteros rationem  
reddituros ad eam vocare. *can. Episcopus can. singulis annis. dist. 18.*  
*can. Quando. distinct. 38. can. Episcopus. caus. 35. q. 6. c. Sicut olim.*  
*de Accus.* Conveniebant non modo Plebani: Sed & Abbates diœ-

**Synodaticū.** cesani. *d. can. Episcopus. d. can. singulis annis. c. Quod super his. de major. & obed.* Convenientibus ita Presbyteris annua pensio indicebatur ab Episcopo, quam Synodum, sed & synodaticum appellabant. Ivo Carnotensis *epist. 286. Dedimus & Ecclesiam B. Stephani, & omnia ad eam pertinentia, altare scilicet de Morentiaco, cum parte synodi ad altare pertinentis, nec non & Ecclesiam de Mondonis Villâ liberam à Synodo & Circadâ.* Innocentius III. *lib. 2. Epist. 182. Ecclesiam S. Petri de calvo monte, cum tribus capellis sibi adjacentibus, Ecclesiam de Sergiaco, quæ nec synodum, nec circadam persolvunt.* Dicebatur etiam Paschalis præstatio *c. 15. in prima collect. de Simoniâ,* eo quod synodus post Pascha solebat convocari.

**Cathedraticum.**

Aliud pensionis genus est cathedraticum, quod annuatim Episcopo persolvitur pro honore cathedræ, cujus summa fuit duorum solidorum, ex constitutione Pelagii, & concilii Braccorenensis *II. can. II. can. placuit. caus. 10. q. 1. & can. ult. ead. caus. q. 3.* Dicit Honorius: Cathedratici nomine duo solidi. Sed quales

**Solidi Lucenses.**

*solidi?* compilatio V. ita exprimit: *Duos solidos Lucensis moneta.* Monetam æream fuisse usualem censet Marquardus Freherus. *De his Vide cap. 20. Infra de censibus.* Solidi fuerunt vel Romani, vel Francici. Ad similitudinem solidi aurei, qui sub Constantini M. successoribus duodecim milliariensibus æstimabatur, percusserunt Franci argenteum, quem duodecim denariis æstimabant. Vingt solidi faciebant libram argenti, ut Romani sexaginta milliariensis. Solidus ergo Francicus erat milliariensium trium. Gronovius *de festiis lib. 3. c. 6.* Confer Gassendum *in vitâ Peiresc. p. m. 73.* Aliter accipitur cathedraticum, nempe non tam pro eo, quod Episcopo præstatur, quàm quod ipse Episcopus pro suâ ordinatione præstat, de quo supra *Eclogâ VI. c. 14.*

**Decimatio.**

Ait Honorius, Episcopo deberi quartam decimationum: Deponebantur olim decimæ apud Episcopum, & certis partibus dividebantur, quarum una Episcopo cedebat, quæ vel tertia vel quarta erat, pro more regionum. Ubi quartæ fiebant, una cedebat Episcopo, altera clero, tertia fabricæ, quarta pauperibus. *can. Vobis. can. Vulturana. can. Concesso. can. Quatuor. can. de redditibus.*

*bus. can. cognovimus. can. mos est. caus. 12. q. 2. can. ad hoc. caus. 16. q. 4.* Et vel singulis annis pendebatur, vel quarto quoque anno quartæ quatuor annorum solidæ. *Concil. Aurelianense. l. can. 17.* Decimæ secundum quosdam singulis annis tertia pars, aut in tertio tota: Sed tamen nos sequentes Romanos, singulis annis quartam partem, aut in quarto anno totam Episcopi recipiant.

Quarta mortuorum debetur Episcopo, id est, legatorum, *Quarta mortuorum.* priorum *c. Requisivisti. de testament. quàm quartam testamentorum vocat Innocentius III. lib. 2. Regesti. epist. 429.*

De procuratione pro visitationibus supra diximus *Ecloga Ecclesia & VII. cap. 4.* Post verba: *Procuracionibus onerentur,* additur in *monasteria* quintâ compilatione: *Et Ecclesiam S. Pauli de Assisâ à procuracionis onere penitus relevamus.* Tenebantur ergo Ecclesiæ & monasteria procurare Episcopum, nisi speciali privilegio sedis apostolicæ fuerint exempta. *c. 1. & ult. de Cens. in 6.* Hoc jure cum Eustachius Londinensis Episcopus procuracionem visitationis nomine exigeret ab Abbate Westmonasteriensi, provocatum est ad Pontificem, auctore Matth. Paris anno 1221. Confer capitulum. *Cum instantiâ. X. de cens. cap. Accedentes. de prescript. c. Constitutus. de relig. dom.* Procuracionis etiam ab onere immunia sunt oratoria, *Episcop.*

quæ habentur in grangiis monachorum. *cap. ult. X. de cens. Grangia est vocabulum monasticum, significans villam sive prædium, Oratoria in Grangiis.* vel horreum. Franco-gallis Grange. Abbas Urspergensis: *Otto Palatinus interfectus Philippi Imp. ab Henrico Calatino obruncatur in quadam Grangiâ, non procul Ratispona.* Sic in monumentis Vallis Mariæ prope Helmeftadium; Grangia Mammendorp, *Monumenta cœnobii Dobrilucensis.* Grangia Esquenrode, Grangia Hackensted. In libro documentorum cœnobii Dobrilucensis, quod penes me est, manuscriptum est traditio Ottonis cujusdam, militis de Ileburgo, ubi ita:

*Venerabili Dn. Johanni Abbati, totiq; conventui fratrum ordinis Cisterciensis in Dobrilug villam nostram Frederichsdorf tradidimus sub hac formâ, videlicet, ut ipsa villa redigeretur in Grangiam, quod translator in vernaculam ita vertit: Haben dem erbaren Herrn/ Herrn Johann dem Apte und der Samnung der Mönche des Grauin Ordens zu Dobriluge gegeben unser Dorff Friedrichsdorff*

Dorff in solcher Wiese / daß man das Dorff mache zu einen Vor-  
werke 2c.

Denique ait Honorius: *Non amplius ab eis exigas, præter moderatum auxilium, quod juxta formam Lateranensis concilii cum charitate postulandum.* Nimirum ex concilio Lateranensi sub Innocentio III. habito constat, præter curationem peti posse auxilium, quod charitativum subsidium appellatur. *cap. Cum Apostolus. §. prohibemus. de cens. Extrava. Vas electionis. Eod. tit. Inter communes. Clemen. I. de Excess. Pralat.* Quia comiter peti debet, non cum judiciariâ invectione, ut ait *can. XIV. Conc. Cabillon. 2. can. Cavendum, c. X. q. 1.* id est, captis vadiis seu pignoribus.

## CAP. V.

### Ad cap. XVII. XVIII. de off. Jud. Ordin.

#### S U M M A R I A.

- |   |                                |
|---|--------------------------------|
| 1. Monaster. S. Remigii à quo adificatum. | 5. Civitas Trecorensis.        |
| 2. Summa capituli.                        | 6. Abbas Rothomensis.          |
| 3. Caput 18. ad quem rescriptum.          | 7. Abbatia S. Salvatoris.      |
| 4. Episcopus Briocensis.                  | 8. Populi Rhedones, Rennes &c. |

Monaster. S.  
Remigii à  
quo adifi-  
catum.

Summa ca-  
pituli.

Capit. 18. ad  
quem re-  
scriptum.  
Episc. Brio-  
censis.

**M**onasterium S. Remigii in civitate Remensi insigne à Clotilde uxore Clodovei fundatum, & D. Petro, inde B. Remigio dicatum est. Summa decretalis est: *Remensi Archiepiscopo firmiter inhihet Pontifex, ut nullos de cætero seculares in monasterii capitulum, visitationis tempore introducat, nisi duos vel tres de canonicis Ecclesiæ suæ, in decenti habitu, aliis, quos expedire viderit Religiosis adjunctis.* In cap. XVIII. si Raymundum sequaris, rescribitur Episcopo Bajocensi, & archidiacono Rothomagensi; Sed fallit nos Raymundus. Rescribit Honorius Episcopo Briocensi & Abbati de Sagenio & Archidiacono Recomensi: Episcopus Briocensis, *Saint. Brieu.* urbs Episcopalis sub Archiepiscopo Turonensi, in Britannia minore, sic dicta à nomine Apostoli sui S. Brioci. *Archi-*